

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**

Журнал заснований у 1918 році

**ВЧЕНІ ЗАПИСКИ
ТАВРІЙСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**

Серія: Юридичні науки

Том 30 (69) № 1 2019

**Київ
2019**

Головний редактор:

Ляшко Олександр Олександрович – кандидат юридичних наук, директор Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського

Члени редакційної колегії:

Берназюк Ян Олександрович – доктор юридичних наук, професор кафедри конституційного та міжнародного права Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського, суддя Верховного суду України;

Бусол Олена Юріївна – доктор юридичних наук, завідувач кафедри спеціально-правових дисциплін Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського;

Дорохіна Юлія Анатоліївна – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінально-правових дисциплін Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського;

Макаруха Зоряна Мар'янівна – доктор юридичних наук, доцент кафедри конституційного та міжнародного права Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського;

Камінська Наталія Василівна – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри конституційного та міжнародного права Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського;

Лощихін Олександр Миколайович – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри конституційного та міжнародного права Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського, заслужений економіст України, дійсний член Академії наук вищої школи України;

Недюха Микола Петрович – доктор філософських наук, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри конституційного та міжнародного права Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського, заслужений діяч науки і техніки України, дійсний член Академії наук вищої школи України;

Скакун Юлія Володимирівна – кандидат юридичних наук, доцент, перший проректор Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського;

Федоренко Владислав Леонідович – доктор хабілітований наук правничих, доктор юридичних наук, професор, директор Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України.

**Рекомендовано до друку та поширення через мережу Internet
Вченою радою Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського
(протокол № 6 від 08.02.2019 року)**

Науковий журнал «Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Юридичні науки» зареєстровано Міністерством юстиції України (Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого ЗМІ серія КВ № 15713-4184Р від 28.09.2009 року)

Журнал включено до Переліку наукових фахових видань України з юридичних наук відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2017 № 1714 (додаток 7)

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща)

Сторінка журналу: www.juris.vernadskyjournals.in.ua

ЗМІСТ

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА; ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ

Клименко О.В., Шоха Г.Р.

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ
У СФЕРІ ТРАНСПЛАНТАЦІЇ ОРГАНІВ
У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ, США ТА КРАЇНАХ ЄВРОПИ.....1

Мінченко О.В.

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВНИЧОЇ МОВИ: ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....7

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Вішгак І.А.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ
ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГО, СЕЛИЩНОГО ГОЛОВИ.....12

Демиденко В.О.

ЕВОЛЮЦІЯ ЗМІСТУ МУНІЦИПАЛЬНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИН.....18

Зозуля О.І.

ОСОБЛИВОСТІ КОНТРОЛЮ КОМІТЕТІВ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
ЗА ДОДЕРЖАННЯМ І ВИКОНАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА.....26

Ляшко О.О.

ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВА ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ
ОСІБ НА МЕДИЧНУ ДОПОМОГУ В УКРАЇНІ 32

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС; СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Анатійчук В.В.

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ЗМІСТУ ДОГОВОРУ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ
МАЙНОВИХ ПРАВ НА ОБ'ЄКТ БУДІВНИЦТВА.....36

Поліщук М.Г.

ПОНЯТТЯ І ЗМІСТ ПРАВА ВЛАСНОСТІ: ВИДИ ПОЗОВІВ ДО СУДУ У ДРЕВНЬОМУ РИМІ.....41

ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО; АГРАРНЕ ПРАВО; ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО; ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО

Борщевська О.М., Іванова О.М.

ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОЦІНКИ
ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ В МОРЕГОСПОДАРСЬКОМУ КОМПЛЕКСІ.....46

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Атаманчук Н.І.

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ПЛАТНИКІВ
ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ В УКРАЇНІ.....52

Дорохіна Ю.А.

ЗМІСТ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО РОЗСУДУ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ У СПРАВАХ,
УСКЛАДНЕНИХ ПУБЛІЧНИМ ПРАВОНАСТУПНИЦТВОМ.....58

Романюк М.В. МІСЦЕ ТА РОЛЬ ЕКСПЕРТА З ПРАВА В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	64
Цвіркун Ю.І. СУТНІСТЬ ФЕНОМЕНУ ПУБЛІЧНО-ПРАВОВИХ СПОРІВ ПРО ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ, ДІЙ ЧИ БЕЗДІЯЛЬНОСТІ КОЛЕГІАЛЬНОГО СУБ'ЄКТА ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ.....	69
КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ; КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО	
Бусол О.Ю., Романюк Б.В. РОЗСЛІДУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗОВАНИХ ЗЛОЧИННИХ ОБ'ЄДНАНЬ: СУЧАСНА СПЕЦИФІКА ТА НОВІТНЯ МЕТОДИКА.....	78
Гуйван П.Д. ДО ПИТАННЯ ПРО КВАЛІФІКАЦІЮ ПРОВОКАЦІЇ ПІДКУПУ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД.....	87
Коваленко А.В. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ ТА ФУНКЦІЙ КРИМІНОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ.....	93
Сингаївська І.В. ОСОБЛИВОСТІ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ТОРГІВЛЮ ЛЮДЬМИ.....	98
Шевченко С.В. ПРИНЦИП ПРОПОРЦІЙНОСТІ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ДОКТРИНИ ПРАВА: ДИСКУСІЙНІ ТА МАЛОДОСЛІДЖЕНІ АСПЕКТИ.....	103
КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ	
Жидков В.Л. ЗАКОНОДАВЧІ ЗМІНИ ДО КПК УКРАЇНИ, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ ЗІ СТРОКАМИ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ, ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЗДІЙСНЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ДЕТЕКТИВАМИ НАЦІОНАЛЬНОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО БЮРО УКРАЇНИ.....	111
Кудінов С.С. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПРОТИДІЇ ТЕРОРИЗМУ ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	117
Пацула М.П. ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЕКСГУМАЦІЇ ТРУПА У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ.....	124
Сачко О.В. РЕАЛІЗАЦІЯ ІНТЕГРАТИВНОГО ПРИНЦИПУ ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА ПІД ЧАС ЗАСТОСУВАННЯ ОСОБЛИВИХ ФОРМ ТА ПОРЯДКІВ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ.....	128
МІЖНАРОДНЕ ПРАВО	
Karvatska S.B. DILEMMA OF JURIDICAL ACTIVISM IN INTERNATIONAL JUSTICE	134

CONTENTS

THEORY AND HISTORY OF STATE AND LAW; THE HISTORY OF POLITICAL AND LEGAL STUDIES

Klymenko O.V., Shokha H.R.

HISTORY OF DEVELOPMENT OF LEGAL REGULATION
IN THE FIELD OF TRANSPLANTATION OF ORGANS
IN THE GREAT BRITAIN, US AND COUNTRIES OF EUROPE 1

Minchenko O.V.

FEATURES OF LEGAL LANGUAGE: GENERAL AND THEORETICAL ASPECT 7

CONSTITUTIONAL LAW; MUNICIPAL LAW

Vishtak I.A.

THE ACTUAL ISSUES OF IMPROVEMENT
OF THE ACTIVITY OF THE VILLAGE, SETTLEMENT HEAD 12

Demidenko V.O.

EVOLUTION OF THE CONTENT OF MUNICIPAL-LEGAL RELATIONS 18

Zozulia O.I.

PECULIARITIES OF CONTROL OF THE COMMITTEES
OF THE VERKHOVNA RADA OF UKRAINE
FOR OBSERVANCE AND IMPLEMENTATION OF LEGISLATION.....26

Iliashko O.O.

PROBLEMS OF PROTECTING THE RIGHT TO HEALTHCARE
OF INTERNALLY DISPLACED PERSONS IN UKRAINE 32

CIVIL LAW AND CIVIL PROCESS; FAMILY LAW; INTERNATIONAL PRIVATE LAW

Anatiichuk V.V.

SOME PECULIARITIES OF THE CONTRACT OF SALE
OF PROPERTY RIGHTS TO THE OBJECT OF CONSTRUCTION 36

Polishchuk M.H.

CONCEPT AND CONTENT OF PROPERTY RIGHTS:
TYPES OF CLAIMS IN COURT IN ANCIENT ROME.....41

LAND LAW; AGRARIAN LAW; ENVIRONMENTAL LAW; NATURAL RESOURCE LAW

Borshchevska O.M., Ivanova O.M.

IMPROVING LEGAL REGULATION OF ENVIRONMENTAL
IMPACT ASSESSMENT IN THE MARINE ECONOMIC COMPLEX 46

ADMINISTRATIVE LAW AND PROCESS; FINANCE LAW; INFORMATION LAW

Atamanchuk N.I.

LEGAL STATUS OF VALUE ADDED TAX PAYERS IN UKRAINE 52

Dorokhina Yu.A.

THE CONTENT OF PROCEDURAL DISCRETION OF THE ADMINISTRATIVE
COURT IN CASES COMPLICATED BY PUBLIC SUCCESSION.....58

Romaniuk M.V.

LOCATION AND ROLE OF EXPERT ON THE RIGHT OF ADMINISTRATIVE JUDICIARY 64

Tsvirkun Yu.I. THE ESSENCE OF THE PUBLIC-LAW DISPUTES PHENOMENON ABOUT APPEALING DECISIONS, ACTS OR INACTIVITY OF A COLLEGIATE SUBJECT OF PUBLIC ADMINISTRATION	69
CRIMINAL LAW AND CRIMINOLOGY; CRIMINAL ENFORCEMENT LAW	
Busol O.Yu., Romaniuk B.V. INVESTIGATING THE ACTIVITIES OF ORGANIZED CRIMINAL ASSOCIATIONS: MODERN SPECIFICATION AND UP-TO-DATE METHODOLOGY	78
Huivan P.D. ON THE QUESTION OF QUALIFYING A PROVOCATION OF BRIBERY: EUROPEAN EXPERIENCE.....	87
Kovalenko A.V. THEORETICAL AND LEGAL ANALYSIS OF THE CONCEPT AND FUNCTIONS OF THE CREIMINOLOGICAL POLICY OF THE STATE.....	93
Synhaivska I.V. PECULIARITIES OF REGULATING CRIMINAL RESPONSIBILITY FOR TRAFFICKING BY PEOPLE	98
Shevchenko S.V. PRINCIPLE OF PROPORTIONALITY IN THE DOMESTIC DOCTRINE OF LAW: DELIBERATIVE AND UNEXPLORED ASPECTS	103
CRIMINAL PROCEEDINGS AND CRIMINALISTICS; FORENSIC EXAMINATION; OPERATIONAL SEARCH ACTIVITY	
Zhydkov V.L. LEGISLATIVE AMENDMENTS TO THE CPC OF UKRAINE RELATED TO THE TERMS OF PRE-TRIAL INVESTIGATION AND THEIR IMPACT ON THE PRE-TRIAL INVESTIGATION BY DETECTIVES OF THE NATIONAL ANTI-CORRUPTION BUREAU OF UKRAINE.....	111
Kudinov S.S. INTERNATIONAL EXPERIENCE AGAINST TERRORISM AND ITS IMPORTANCE FOR UKRAINE	117
Patsula M.P. LEGAL ASPECTS EXHUMATION OF CORPSES IN CRIMINAL PROCEEDINGS	124
Sachko O.V. IMPLEMENTATION OF INTEGRATIVE PRINCIPLE OF THE RULE OF LAW IN THE APPLICATION OF SPECIAL FORMS AND ORDERS IN CRIMINAL PROCEEDINGS.....	128
INTERNATIONAL LAW	
Karvatska S.B. DILEMMA OF JURIDICAL ACTIVISM IN INTERNATIONAL JUSTICE	134

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА; ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ

УДК 343.6

Клименко О.В.

Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського

Шоха Г.Р.

Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ТРАНСПЛАНТАЦІЇ ОРГАНІВ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ, США ТА КРАЇНАХ ЄВРОПИ

У статті досліджено історію розвитку законодавства Великої Британії, США та країн Європи у сфері трансплантації органів задля аналізу досягнень провідних країн світу стосовно правового регулювання в сфері трансплантації органів з метою запозичення досвіду та удосконалення вітчизняного законодавства у зазначеній сфері.

Ключові слова: трансплантація, трансплантологія, донор, реципієнт.

Постановка проблеми. Трансплантація органів є дискусійним питанням не лише в Україні, а й в усьому світі, адже трансплантація є одним із чинників, за яким відслідковується рівень розвитку медицини в кожній країні. Питання трансплантації органів розглядається в площині правового регулювання, розвитку медичної науки, етичної точки зору та має свої невирішені проблеми у законодавствах окремих країн та у світовій системі загалом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням законодавства зарубіжних країн на предмет особливостей правового регулювання у сфері трансплантації органів займалися такі вчені: М.С. Брюховецька, Л.І. Василюва, О.О. Волкова, Г.Р. Галєєва, М.Н. Комашко, О.І. Кисельова, В.М. Пашков, І.Р. Пташник, В.П. Сальников, К.Н. Степанова, С.Г. Стеценко, І.М. Танасійчук та ін. Але варто зауважити, що дослідження зазвичай не досить поглиблені, здебільшого досліджується посмертне донорство, зокрема застосування систем «презумпції згоди» та «презумпції незгоди».

Постановка завдання. Метою статті є короткий історико-правовий нарис становлення і роз-

витку законодавства Великої Британії, США та країн Європи у сфері трансплантації органів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для повноцінного розвитку правового регулювання трансплантації органів в Україні доцільним є проведення поглибленого дослідження законодавства зарубіжних країн задля аналізу досягнень провідних країн світу стосовно правового регулювання в цій сфері, адже це дасть можливість уникнути в подальшому помилок та прискорити розвиток трансплантології в нашій державі.

Однією з перших країн, де законодавчо закріпили норми права щодо здійснення трансплантації органів, була Італія, де у 1932 році в Цивільному кодексі було закріплено заборону здійснення пересадки яєчок. Прецедентом для цього стала спроба чоловіка продати своє яєчко багатому пацієнту [1]. У наступні роки закони, що регламентують прижиттєве донорство органів, були прийняті у Чехословаччині (1966 р.), Закон Данії «Про взяття тканин людського організму та інших біологічних матеріалів» прийнято у 1967 р., Закон Бразилії «Про взяття тканин, органів і частин тіла померлих для лікувальних і наукових цілей» прийнято у 1968 році, Угорщині (1972 р.), Болгарії (1973 р.),

Закон Франції «Про взяття органів» – у 1976 р., але варто зазначити, що ці нормативно-правові акти були лише першими спробами у напрямі регулювання цієї сфери та не відображали стану розвитку трансплантології того часу.

Одним з питань, яке не знайшло однозначного вирішення за законодавством зарубіжних країн, є питання щодо визначення особи, яка може бути донором. Більшість європейських держав та країн світу загалом у формуванні свого законодавства в цій сфері додержуються Керівних принципів ВООЗ щодо трансплантації людських клітин, тканин і органів, де серед іншого визначається, що органи для пересадки краще брати у померлих, а в разі, коли необхідно залучити живого донора, перевагу слід надавати близьким родичам реципієнта, але в будь-якому разі пацієнти мусять мати генетичний, юридичний або емоційний зв'язок, винятки можуть мати тканини, які мають регенеративні функції [2]. Але існують країни, де до донора не ставиться вимога мати якийсь зв'язок з реципієнтом, береться до уваги лише імунологічна сумісність донора з хворим. Наприклад, за законодавством Ірану допускається трансплантація органів від донора, який не має генетичного зв'язку з реципієнтом [3]. Також однією з систем, яка застосовується в зарубіжних країнах під час визначення живого донора для хворого, є метод перехресного донорства, за яким реципієнти, близькі родичі яких мають імунологічну сумісність з іншими хворими, обмінюються такими донорами. Вперше цей метод було застосовано в Ізраїлі навесні 2010 року, де араб став донором нирки для єврея, а його дружина стала донором нирки для дружини араба, оскільки тільки таким чином була досягнута імунологічна сумісність трансплантатів [4].

Про доцільність трансплантації органів від живих донорів, які не є генетичними родичами реципієнта, свідчать також медичні показники. Відповідно до досліджень групи лікарів відділення хірургії Каліфорнійського університету, проведеного ще у 90-х роках ХХ сторіччя, трирічна виживаність становила 85% – для нирок від 368 подружжя, 81% – для нирок від 129 живих неспоріднених донорів, які у т. ч. не були одружені з реципієнтами, 82% – для нирок від 3 368 батьків, 70% – для 43 341 трупної нирки [5].

У США є декілька законодавчих актів, які регулюють здійснення пересадки анатомічних матеріалів людини. Такими, зокрема, є:

– Закон про соціальне забезпечення від 1935 року (Social Security Act, 1935) [6], в якому

визначено момент, з якого особа вважається померлою та може стати посмертним донором.

– Національний закон щодо трансплантації органів, який було прийнято у 1984 році (the National Organ Transplant Act, 1984) [7], який являє собою основний федеральний акт у сфері трансплантології. Саме в цьому законі було визначено, що донором органів може стати й жива особа.

– Закон про донорство органів та відновлення стану донорів, прийнятий у 2004 році (Organ Donation and Recovery Improvement Act (ODRIA), 2004). Прийнято цей закон було, як вказується у преамбулі до нього, вже з урахуванням досягнень у галузі медичних технологій, які включають трансплантації органів з живих людей задля того, щоб стати прийнятним варіантом лікування для більшого числа пацієнтів [8].

Аналізуючи вищезазначені законодавчі акти, слід визначити основні положення, які використовуються в США для регулювання здійснення трансплантації органів:

– донором може бути особа у віці від 18 до 60 років, яка має бути у гарній фізичній формі і не мати проблем зі здоров'ям. Не допускаються до донорства особи, які мають (зокрема, у минулому) діабет, рак, високий кров'яний тиск, хвороби нирок або хвороби серця;

– за життя донор добровільно може пожертвувати лише окремо визначені органи, такі як: одну з двох частин печінки, одну з двох нирок, одне з двох легень або частину легені; частину підшлункової залози; частину кишечника. Це саме ті органи, вилучення яких у людини викликає найменшу небезпеку, а отже, така операція може бути виправданою;

– донором може стати будь-яка особа, яка виявляє бажання добровільно пожертвувати своїм органом або його частиною, незалежно від того, чи має вона генетичний зв'язок з реципієнтом, до уваги береться виключно імунологічна сумісність донора з хворим. Донори, які жертвують свої органи або їх частини, визначаються як «донори-альтруїсти».

Вилучення донорського матеріалу у живого донора-альтруїста, який не має генетичного або іншого зв'язку з реципієнтом, дозволяється за законодавством у сфері трансплантології у багатьох країнах Європи за дотримання донором умов альтруїстичності його дій, також відсутності у нього намірів отримання фінансової вигоди. Ці положення, наприклад, закріплені у Кодексі охорони здоров'я Франції (Code de la sante publique), як і за законодавством США,